



**ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE**

**Oblastní pracoviště č. 7**

**České Budějovice**

**okresní pracoviště Jindřichův Hradec**

---

## **Inspekční zpráva**

**Základní škola Chlum u Třeboně,  
Náměstí 232, okres Jindřichův Hradec**

**Identifikátor ředitelství: 600 060 438**

**IZO: 107 721 104**

**Zřizovatel: Obec Chlum u Třeboně, Náměstí 115**

**Školský úřad: Školský úřad Jindřichův Hradec, Sládkova 319/II**

<b>Čj.</b>	073 10/99 - 002305
<b>Signatura</b>	kg3cs 102

# OBSAH

<b>1 ÚVOD</b> .....	<b>3</b>
1.1 Předmět inspekce .....	3
1.2 Termín inspekce .....	3
1.3 Složení inspekčního týmu .....	3
1.4 Ředitel(ka) školy .....	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá .....	3
<b>2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY</b> .....	<b>4</b>
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty .....	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy .....	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků .....	4
<b>3 ŘÍZENÍ ŠKOLY</b> .....	<b>5</b>
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti .....	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů .....	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení .....	5
3.3.1 Organizační struktura školy .....	5
3.3.2 Personální struktura školy .....	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků .....	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení .....	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější .....	7
3.6 Vedení povinné dokumentace .....	7
3.7 Výroční zpráva .....	7
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům .....	7
<b>4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...</b>	<b>8</b>
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků .....	8
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy .....	8
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování .....	9
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení .....	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků .....	13
4.6 Hodnocení výchovného poradenství .....	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy .....	14
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy .....	14
<b>5 ZÁVĚR</b> .....	<b>16</b>
5.1 Závěry inspekce .....	16
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy .....	16
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu .....	16
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy .....	17
5.5 Další adresáti zprávy .....	17
5.6 Připomínky ředitele školy .....	17

# 1 ÚVOD

## 1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

## 1.2 Termín inspekce

5. až 11. březen 1999

## 1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Ivana Neumannová

Členové týmu: PhDr. Jana Bartošová  
Mgr. Miroslav Doležal  
Mgr. Petr Friebel  
Mgr. Arnošt Punčochář  
Mgr. František Sedláček  
Mgr. Irena Urbanová

## 1.4 Ředitel školy

Mgr. Luboš Němec

## 1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Povinná dokumentace školy dle § 38a) zákona č. 29/1984 Sb. ve znění platných předpisů, výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98, koncepce výchovně vzdělávací práce školy, roční plán, učební plán školy, plán práce výchovného poradce, tématické plány učiva, přehled personálního obsazení školy, přehled o dalším vzdělávání a studiu pedagogických pracovníků, plán kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, zápisy z hospitační a záznamy o další kontrolní činnosti vedení školy, klasifikační řád školy, kritéria pro hodnocení pracovníků, žákovské knížky, přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, evidence docházky žáků do školní družiny, písemné práce žáků, hospitační záznamy a dílčí inspekční zprávy inspektorů.

## **2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY**

### **2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty**

Žáci 1. až 7. postupného ročníku jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96 - 2. V 8. a 9. ročníku probíhá výuka podle učebního plánu čj. 18 730/91 - 20.

### **2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy**

Škola nabízí žákům 7. až 9. ročníku v hodinové týdenní dotaci tyto volitelné předměty: seminář a praktika z přírodovědných předmětů, technické kreslení, domácnost, sportovní výchova.

Žáci mají možnost navštěvovat nepovinný předmět náboženství.

Ve škole je 11 integrovaných žáků, pro něž jsou zpracovány individuální vzdělávací programy, které odpovídají Metodickému pokynu MŠMT ČR k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení čj. 18 996/97 - 22. Škola těmto žákům nabízí možnost individuální reedukace vývojových poruch učení.

### **2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků**

<b>Ročník</b>	<b>Počet tříd v ročníku</b>	<b>Celkem žáků v ročníku</b>	<b>Z toho dívek</b>	<b>Počet integrovaných zdravotně postižených žáků</b>
<b>1.</b>	2	36	17	0
<b>2.</b>	2	40	20	1
<b>3.</b>	1	30	11	0
<b>4.</b>	2	42	22	3
<b>5.</b>	1	29	14	2
<b>6.</b>	2	33	15	3
<b>7.</b>	2	36	18	0
<b>8.</b>	1	28	13	0
<b>9.</b>	2	37	12	2
<b>Celkem</b>	<b>15</b>	<b>311</b>	<b>142</b>	<b>11</b>

## 3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

### 3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Škola má zpracovávánu víceletou koncepci svého rozvoje s výhledem do roku 2002. Koncepce rozvoje školy je stanovena na základě zhodnocení aktuálního stavu výchovy a vzdělávání žáků v kontextu s konkrétními podmínkami, v nichž výchovně vzdělávací práce školy probíhá. Cílem školy je vytvořit systém výchovy a vzdělávání, který respektuje různé schopnosti, vzdělávací potřeby i individuální orientaci žáků a zohledňuje nestejnou podnětnost jejich rodinného prostředí. Škola nadále pokračuje ve svém již tradičním zaměření na biologii, teraristiku a ekologickou výchovu.

V návaznosti na koncepci rozvoje je zpracován plán práce školy pro školní rok. Roční plán práce školy není operativně aktualizován formou měsíčních (týdenních) plánů. S konkrétními úkoly, které vyplývají z ročního plánu práce školy, jsou pracovníci seznamováni při provozních poradách. Plán kontrolní činnosti vedení školy jen částečně koresponduje s plánem práce školy pro školní rok.

Součástí plánování výchovně vzdělávací práce školy je rámcový plán činnosti výchovného poradce a plán činnosti školní družiny.

Průběh výchovně vzdělávací práce v konkrétních předmětech a ročnicích je rozvržen v tematických plánech učitelů. Převážná část těchto plánů je zpracována na dobré úrovni.

*Koncepce rozvoje školy vychází z potřeb žáků a tradic školy, s ohledem na podmínky školy je reálná. Plánování práce školy je méně systematické a má jen průměrnou úroveň.*

### 3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Zvolené vzdělávací programy odpovídají koncepčním záměrům školy. Stanovené hodinové dotace jednotlivých předmětů a týdenní dotace vyučovacích hodin v jednotlivých ročnicích jsou v souladu s těmito programy. Při hospitacích ve vyučování, kontrolou příslušné pedagogické dokumentace, záznamů v sešitech, žákovských knížek a prověrek bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny v plném rozsahu.

Pro integrované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací programy.

*Základní učební dokumenty jsou plněny.*

### 3.3 Odborné a pedagogické řízení

#### 3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitel školy Mgr. Luboš Němec byl do funkce jmenován v roce 1997 na základě výsledků řádného konkurzního řízení. Pro výkon funkce má požadované odborné a osobnostní předpoklady. Základní článek řízení školy tvoří ředitel a jeho zástupce. Na řízení správních záležitostí se podílí školník. V oblasti pedagogické a metodické spolupracuje vedení školy s vedoucími metodických orgánů a výchovným poradcem.

V současné době se stabilizují nástroje řízení nového vedení školy. Ředitel školy upřednostňuje spíše liberální styl řízení, pro nějž v některých oblastech dosud hledá účelné a účinné cesty (dílčí rezervy má propojení řízení s plánováním a na ně navazující kontrolou).

*Organizace řízení školy je na běžné úrovni.*

### **3.3.2 Personální struktura školy**

Pedagogický sbor školy sestává z odborně a pedagogicky způsobilých pracovníků. Většinu sboru tvoří pedagogové s dlouholetou praxí. Aprobační složení sboru je dobré a vedení školy má snahu optimálně ho využívat. V jedné třídě prvního stupně vyučuje jako třídní učitelka absolventka střední pedagogické školy a menší část výuky předmětů s převahou výchovného charakteru vyučuje vychovatelka školní družiny. Problémy se zajištěním výuky odborně způsobilými učiteli jsou v předmětech: německý a částečně anglický jazyk, zeměpis, tělesná, hudební, výtvarná a rodinná výchova.

*S ohledem na podmínky venkovské školy se složitou dopravní obslužností jsou personální podmínky na spíše nadprůměrné úrovni. V současné době je sbor stabilizovaný s dobrým aprobačním složením. Vzhledem k věkovému složení jej však do budoucna čeká značná personální obměna.*

### **3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků**

Oblasti dalšího vzdělávání věnuje vedení školy odpovídající pozornost. Vhodně motivuje pedagogické pracovníky a snaží se vytvářet podmínky, což není ve venkovské škole ležící v odlehle části okresu organizačně jednoduché. Jedna z pedagogických pracovníků si v současnosti doplňuje vysokoškolské vzdělání. Učitelé většinou využívají nabídky vzdělávacích akcí pořádaných Službou škole v rámci okresu. Pracovníci rovněž mají možnost čerpat nové podněty pro svou práci z odborných periodik a metodicky zaměřených nových publikací.

*V oblasti péče o další vzdělávání byla shledána dílčí pozitiva.*

## **3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení**

Kontrolní činnost ve škole provádí ředitel školy a jeho zástupce, kvalitu práce správních zaměstnanců sleduje školník.

Obsah kontrolní činnosti je rámcově rozvržen v plánu kontrolní činnosti pro školní rok, frekvence a termíny kontrol zde stanoveny nejsou. Poznatky z kontrolní činnosti jsou dílčím podkladem pro stanovení výše finančního ohodnocení pracovníků v oblasti nenárokových složek platů. Pro přidělování finančních částek mimořádných odměn má vedení školy sestavena vhodná kritéria, pro stanovení částek osobního ohodnocení pracovníků příslušná kritéria předložena nebyla. Mezi individuálně vyplácenými částkami osobního ohodnocení pracovníkům nejsou výraznější rozdíly. Tato složka mzdy plní jen částečně svou motivační funkci.

Hospitační činnost ve vyučovacích hodinách provádí ředitel školy, jeho zástupce se na této činnosti podílí minimálně. V uplynulé části tohoto školního roku uskutečnil ředitel školy celkem 24 hospitací ve vyučovacích hodinách většiny pedagogických pracovníků. Téměř polovina z celkového počtu hospitovaných hodin byla hodnocena jako velmi dobrá. Veškerá hospitační činnost ředitele školy je dokladovaná, některé záznamy z hospitací jsou příliš stručné.

Studijní výsledky žáků vedení školy sleduje a hodnotí. Využívá k tomu prověrek zadávaných učiteli, vyhodnocuje výsledky pololetní i závěrečné klasifikace tříd v jednotlivých předmětech, sleduje úspěšnost žáků při přijímání ke studiu na střední školy.

*Systém kontroly ve škole funguje na průměrné úrovni. Z hlediska motivace jsou ve způsobu hodnocení pracovníků vedením školy rezervy.*

### **3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější**

Vnitřní informační systém je založen na operativním spíše neformálním předávání informací. Pracovníci jsou informováni bezprostředně na provozních poradách, důležité informace jsou vyvěšovány ve sborovně a v obecné rovině zaznamenávány v zápisech z pedagogických rad. Formální stránka a vypovídací hodnota těchto zápisů jsou nižší úrovně.

Veškeré informace se k pracovníkům a žákům dostávají včas a v patřičném rozsahu. Důvěrná osobní data jsou ve škole řádně zabezpečena před zneužitím.

Vnější tok informací vede tradičními cestami. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek, zápisů v žákovských knížkách. Podle potřeby se uskutečňují individuální setkání s rodiči. Veřejnost má možnost získat informace o životě školy při Dnech otevřených dveří, při školních akademiích a jiných akcích pořádaných školou, případně prostřednictvím školních časopisů.

Při škole existuje sdružení rodičů a přátel školy, jeho činnost se soustřeďuje především na drobnou finanční pomoc škole při zajišťování např. plaveckého výcviku.

Podle vyjádření ředitele školy je dobrá spolupráce jak se zřizovatelem, tak se školským úřadem.

***Informační systém školy má běžnou úroveň.***

### **3.6 Vedení povinné dokumentace**

Zákonem určená dokumentace je řádně vedena. Drobné administrativní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

***Vedení povinné dokumentace má průměrnou úroveň.***

### **3.7 Výroční zpráva**

Výroční zpráva svou vypovídací hodnotou a formou zpracování odpovídá významu dokumentu a respektuje požadavky § 17e) odst. 2 zákona č. 139/1995 Sb.

S pracovníky byla řádně projednána na pedagogické radě a zaslána příslušným adresátům.

***Výroční zpráva má spíše nadprůměrnou úroveň.***

### **3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům**

Finanční prostředky poskytované školským úřadem pokrývají potřeby školy. Prostředky získávané od obce zabezpečují její provoz, dle možností byly v uplynulých letech věnovány i na průběžné opravy a rekonstrukce školních budov.

Při škole existuje SRPŠ, ze získávaných prostředků jsou vyčleňovány příspěvky na plavecký výcvik žáků, některé pomůcky či zajišťování Dne dětí. Drobný sponzorský finanční dar získává škola každoročně od Svazu chovatelů drobného zvířectva.

***Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně, tato oblast je hodnocena jako běžná.***

## **4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI**

### **4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků**

Školní komplex tvoří celkem čtyři budovy, z nichž jedna je majetkem církve. Hlavní budova má kromě kmenových učeben celkem tři odborné učebny (fyziky, jazykovou a výtvarné výchovy), které však slouží zároveň jako kmenové třídy. Školní dílny byly pro nedostatek místa zrušeny a v jejich prostorách byly vybudovány třídy pro 1. ročník. V areálu školy je poměrně rozsáhlý pozemek pro výuku pěstičství. V budově, která je majetkem církve, jsou v současnosti dvě třídy I. stupně a školní družina. Ve čtvrté budově je umístěna školní jídelna, dvě třídy 4. ročníku, cvičná kuchyňka, žákovská a učitelská knihovna a sklad učebnic. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici tělocvična, kterou pro její velikost mohou využívat pouze 1. - 4. ročníky. Je vybavena pouze nejnútnejším nářadím a náčiním, chybí zde např. odrazový můstek. Další třídy využívají tělocvičnu skláren, která je však pro svou vzdálenost od školy pouze nouzovým řešením. Vlastní hřiště škola nemá, za příznivého počasí probíhá výuka na hřišti místní tělovýchovné jednoty. Ve stísněných a nevyhovujících prostorách jsou umístěny šatny žáků 4. ročníků a šatny v hlavní budově.

Fond učebnic je průběžně obměňován, v současnosti je hlavním nedostatkem absence učebnic pro 9. ročník a atlasů pro výuku zeměpisu. Chybí i učebnice matematiky pro 7. ročník. Didaktická technika a pomůcky jsou zastoupeny v odpovídajícím množství, počítače má škola zatím pouze dva, z nichž jeden je napojen na internet. Omezeně je využíváno šest starých počítačů Commodore, které škola získala jako dar ze skláren.

Třídy jsou vybaveny nábytkem, který je postupně obměňován, většinou svou velikostí odpovídá vzrůstu žáků. Zaměření školy na biologii, teraristiku a ekologickou výchovu se odráží ve velmi dobrém, systematickém materiálním zabezpečení výuky přírodopisu (učební texty, odborné publikace, nástěnné a demonstrační pomůcky, mikroskopy, atlasy a mapy, akvária a terária s některými druhy plazů a bezobratlých živočichů) a je patrné i ve výzdobě hlavní budovy školy.

***Materiálně - technické podmínky vyučování jsou přes zmíněné nedostatky ještě na průměrné úrovni.***

### **4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy**

V rozvrhu hodin jsou kráceny přestávky mezi vyučováním tak, aby konec vyučování navazoval na jízdní řád autobusů dojíždějících žáků. Rozvrh hodin proto neodpovídá ustanovení § 9 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb. ve znění platných předpisů. Škole byla MŠMT ČR udělena výjimka 7. 12. 1998 pod čj. 33 810/98-22.

Ztížené psychohygienické podmínky má výuka tělesné výchovy, především na 2. stupni. Žáci a učitelé jsou nuceni přecházet do vzdálené tělocvičny, čímž vznikají značné časové ztráty.

Přes finanční a organizační problémy s provozem školy ve čtyřech budovách se vedení školy snaží o estetickou úpravu interiérů učeben a ostatních prostor. Přes viditelnou snahu o estetické vylepšení nevzhledných místností, je naléhavě třeba vymalovat některé učebny a kabinety hlavní budovy.



Světelné a tepelné podmínky jednotlivých učeben jsou vyhovující. Učebny prostorově odpovídají potřebám současného počtu žáků ve třídách.

Z rozpočtu obecního úřadu je hrazeno podávání čaje žákům během přestávek mezi vyučováním.

*Psychohygienické podmínky jsou na běžné úrovni.*

### **4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování**

1. stupeň

#### **Český jazyk**

Navštíveno bylo 5 hodin jazykového vyučování, čtení, psaní a literární výchovy v 1., 2., 3. a 4. ročníku. Hodiny byly dobře strukturované, byly v nich využity správné didaktické postupy. Jednotlivé činnosti v hodinách na sebe plynule navazovaly. Paní učitelka v I.B žáky velmi dobře motivovala, využívala alternativních prvků výuky, vedla důsledně žáky k uvědomělému sebehodnocení. Ve II.B promyšlenou stavbou hodiny získala paní učitelka prostor na individuální práci se žáky s problémy v učení. Zajímavými metodami učila žáky všimnout si spojitosti textů v čítance s autory a ilustrátory dětské krásné literatury. Podnětná, esteticky působivá výzdoba učeben vypovídá o charakteru jednotlivých tříd. Učitelky využívaly pozitivního hodnocení jako průběžné motivace. Žáci pracovali v klidné přátelské atmosféře. Ve sledovaných hodinách žáci dobře četli s porozuměním, měli pěknou úpravu písemných projevů. Jejich práce jsou pravidelně kontrolovány a poskytují zpětnou vazbu.

Dílním nedostatkem bylo shledáno hodnocení a klasifikace v některých třídách, kde četnost a náročnost klasifikace málo přihlíží k individuálním zvláštěm a potřebám žáků a pomíjí motivační funkci.

*Úroveň výuky ve sledovaných hodinách byla hodnocena na škále od nadprůměrné po průměrnou. Celkově byla shledána jako spíše nadprůměrná.*

#### **Matematika**

Hospitované vyučovací jednotky byly dobře promyšlené, připravené a zabezpečené názorem. Společným znakem navštívených hodin byla dobrá motivace žáků, z toho plynoucí jejich zájem a velmi dobrá pracovní kázeň. Zaujetí a snaha žáků pro splnění připravených úkolů spolu s celkovým působením učitelek vytvářely pro vyučování příznivé předpoklady, přestože v některých hodinách nároky na pracovní tempo žáků byly značné. Zařazení vhodných relaxačních prvků do výuky odstraňovalo účinně únavu či neklid žáků. Úroveň žákovských písemností je systematicky sledována, vyhodnocována, poskytuje účinnou zpětnou vazbu učitelkám i žákům.

*Výuka matematiky má spíše nadprůměrnou úroveň.*

#### **Vlastivěda, přírodověda, prvouka**

Hospitováno bylo ve dvou hodinách vlastivědy. Výuka ve 4. ročníku byla zaměřena k opakování, jeho provádění však bylo příliš stereotypní a statické, což vedlo postupem času k neklidu a snížené pozornosti žáků. Žáci prokázali dobrou úroveň vědomostí. Nedostatkem byla absence mapy či jiné vhodné pomůcky. V 5. ročníku se výuka odvíjela od práce s mapou a jejího využití, žáci se velmi dobře orientovali na mapě republiky, četli z ní potřebné informace. Stavba hodiny poskytovala dostatek možností pro uplatnění žákovských poznatků získaných v běžném životě a poutala přirozeně jejich pozornost. Výrazným pozitivem bylo efektivní využití času vyučovací jednotky a velmi dobré materiální zabezpečení výuky.

Výuka přírodovědy v obou hospitovaných hodinách byla postavena na využívání poznatků žáků získaných pozorováním každodenního života, z tisku, z četby, sledování televizních programů. Hospitované hodiny byly dobře zajištěné pomůckami, při vyučování byla spoluprací učitelek a žáků vytvářena oboustranně vstřícná pracovní atmosféra. K tomu dobře přispívaly jasně a zřetelně formulované požadavky učitelek na žáky a poutavě a zajímavě předkládané učivo při výkladu. V 5. ročníku chyběla v závěru rekapitulace nových poznatků a zhodnocení práce žáků.

Přípravou, motivací, materiálním zajištěním, metodami a formami práce velmi zdařilá byla hodina prvouky. Praktická činnost žáků při seti byla rušnější, nicméně pro osvojení nových dovedností a poznatků žáků účelná. Žáci byli po celou hodinu aktivními účastníky vyučování. Na závěr hodiny provedla učitelka stručné a jasně formulované shrnutí základních poznatků.

***Úroveň výuky vlastivědy, přírodovědy a prvouky lze celkově hodnotit jako spíše nadprůměrnou.***

### **Tělesná výchova**

Hospitace proběhly ve čtyřech hodinách.

Po stránce organizační byly sledované hodiny dobře připraveny, náležitou pozornost věnovaly učitelky bezpečnosti cvičení. Žáci byli vedeni ke správnému držení těla a získávali správné pohybové návyky. Hodiny měly odpovídající stavbu, drobné metodické chyby se objevily při nácviku některých cviků.

Menší časové ztráty vznikají při přechodu žáků 1. a 2. ročníku z vedlejších budov do tělocvičny.

***Kvalita výuky tělesné výchovy je na běžné úrovni.***

2. stupeň

### **Český jazyk a literatura**

Hospitovány byly čtyři vyučovací hodiny v 6., 7., 8. a 9. ročníku u dvou učitelek. Hodiny byly dobře připraveny, měly běžnou stavbu, často ale chybělo úvodní seznámení s průběhem hodiny. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly a vhodně se střídaly. Výborně se dařilo organizovat opakování učiva, které žáky aktivizovalo a co nejvíce je zaměstnávalo.

Učitelka v 8. a 9. ročníku klade důraz na soustavné upevňování pravopisu a učiva o skladbě. Při výkladu postupovala systematicky od známého k méně známému, řízený rozhovor ukázal velmi dobré znalosti řady žáků. Jejich aktivitu průběžně kladně hodnotila, ale nevyužila ji k motivační klasifikaci. V hodině slohu vedla žáky k tomu, aby dokázali odlišit zásady psaní různých slohových útvarů a samostatně pracovat se stylistickými variantami.

Práce učitelky v 6. a 7. ročníku byla založena na vstřícném postoji k žákům a tvořivém přístupu k vyučování. Snaží se vyučování obohatit o nové nápady, které aktivizují žáky a zpestřují práci. Důsledně dbá na to, aby se žáci uměli orientovat v mluvnických přehledech popř. příručkách a aby se při odpovědích vyjadřovali spisovně. Někdy však žákům chybělo více času pro samostatnou formulaci odpovědi.

Ve všech třídách jsou zadávány slohové práce, diktáty a pravopisná cvičení v souladu s probíraným učivem. Učitelky hodnotí písemnosti žáků srovnatelným způsobem, u slohových prací shodně upřednostňují obsahovou a stylistickou stránku před pravopisnou a klasifikují motivačně. V hodinách byly používány pouze základní pomůcky, učebnice bývají různě podle potřeby kombinovány.

***Výuka českého jazyka a literatury je na spíše nadprůměrné úrovni.***

### **Anglický jazyk**

Hospitace proběhly v pěti třídách I. a II. stupně. Výuku ve větší části tříd převzali dva učitelé ve druhém pololetí školního roku po vyučující, která ze školy odešla.

Učitelka ve 4. a 5. ročníku k práci přistupuje zodpovědně, na výuku se pečlivě připravuje. Dílčí nedostatky, které se v hodinách projevily, byly způsobené skutečností, že vyučující nemá pro výuku anglického jazyka odbornou způsobilost.

Rovněž učitel na II. stupni se připravuje na výuku zodpovědně. Větší část hodin byla vedena v angličtině, dle potřeby je k dispozici magnetofonová nahrávka s rodilým mluvčím, průběžně byla využívána pochvala. Používané metody a formy práce nebyly vždy plně efektivní, menší prostor byl dán pro souvislejší samostatné projevy žáků. Větší pozornost je třeba věnovat diferenciaci žáků a vedení žákovských písemností.

***Kvalita výuky je celkově hodnocena jako běžná.***

### **Dějepis a občanská výchova**

Hospitováno bylo ve 4 vyučovacích hodinách v 6. až 9. ročníku. Výuka byla vedena zkušenými učitelkami. Učivo bylo žákům předáváno v potřebném rozsahu, vzájemných souvislostech, věcně správně. Výuka se opírala převážně o klasické frontální metody. Učitelky se snažily zadáváním problémových otázek vést žáky k přemýšlení, odpovědi žáků však většinou zůstávaly jednoslovné. V dějepise při opakování učiva promyšleně využívaly pro žáky efektivních forem. Rovněž zápis nového učiva byl pracovní, odpovídající věkovým a poznávacím potřebám žáků. Z reakcí žáků v sledovaných hodinách bylo možné soudit, že učivo zvládají a orientují se v něm.

Mateřský, klidný přístup paní učitelky v navštívených hodinách občanské výchovy navozoval přátelskou, vstřícnou atmosféru. Žákům byl poskytován prostor pro vlastní vyjádření, panovala zde vzájemná otevřenost. Vhodně bylo v 8. třídě využito výukového videoprogramu vztahujícího se k tématu zdravého způsobu života.

Jako málo přihlížející k motivaci a potřebám žáků 6. ročníku byla shledána klasifikace žáků v dějepise.

***V kvalitě výuky se objevila dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.***

### **Matematika**

Sledované hodiny v 6. a 7. ročníku byly vyučující po stránce odborné, metodické a organizační dobře připraveny. Učitelka v hodině vytvořila potřebný prostor pro individuální a skupinovou práci s talentovanými i méně nadanými žáky. Žáci byli k práci vhodně motivováni, pracovali soustředěně a se zájmem, někteří prokázali velmi dobré zvládnutí probraného učiva. K hodnocení žáků učitelka využívá propracovaný bodový systém, který žáky vhodně motivuje k aktivní činnosti v hodině i k důslednosti v domácí přípravě. Dílčím nedostatkem sledované výuky byl omezený prostor pro shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků v závěru hodiny. Úprava poznámkových sešitů některých žáků vyžaduje větší pozornost ze strany učitelky.

Hospitované hodiny v 9. ročníku byly učitelem po věcné stránce dobře zvládnuty, měly jasně stanovené cíle, učitel volil vhodné pracovní tempo, žáci získávali znalosti a dovednosti v potřebném rozsahu i obsahu. V hodinách převládal frontální způsob výuky a dominující monolog učitele poskytl méně prostoru pro aktivní spolupráci žáků při výkladu a shrnutí nově probraného učiva. V zadaném písemném opakování učiva prokázali žáci dobré znalosti. Zvolené časové rozvržení činností neumožnilo učiteli zhodnotit činnost žáků v závěru hodiny.

Kontrolní práce doporučené osnovami jsou plněny a učiteli vyhodnocovány. Závěry hodnocení těchto prací jsou učiteli užívány pro plánování další práce se žáky.

Domácí úkoly jsou zadávány v přiměřeném množství i náročnosti. Klasifikační podklady učitelů pro celkové hodnocení žáků odpovídají hodinové dotaci předmětu.

***Kvalita výuky matematiky na 2. stupni dosahuje běžné až nadprůměrné úrovně.***

### **Přírodopis**

Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách v 6. - 9. ročníku.

Hodiny byly velmi dobře promyšlené, zabezpečené názorem. Žáci byli zapojováni do praktických činností (přinesli si kořeny rostlin a pozorovali je, pracovali samostatně s textem v učebnici a geologickou mapou, pozorovali mikroskopický preparát, zkameněliny a zakreslovali si je, přednesli připravené referáty, pečují o svěřené živočichy). Nové učivo bylo vyvozováno z vlastních zkušeností žáků a ze sledování videoprogramu. Žáci byli vedeni k sebehodnocení a odpovědnosti. Obě učitelky i učitel jsou dobrými znalci geobotanických poměrů ve spádové oblasti školy a Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko. Dokázali získat polovinu žáků 7. a 8. ročníku pro aktivní činnosti a studium ekologie v předmětech „ekologické praktikum“ - v 7. ročníku a „seminář praktika z přírodovědných předmětů - biologické zaměření“ v 8. ročníku. Hodiny byly produktivní a pro žáky zajímavé.

***Kvalita výuky přírodopisu je nadprůměrná.***

### **Chemie**

Všechny hodiny chemie jsou vyučovány erudovaným učitelem s odbornou kvalifikací a delší praxí. Hospitováno bylo v 8. a v 9. ročníku.

V obou navštívených hodinách bylo zřejmé, že zkušený učitel dokáže učivo žákům přiblížit, vysvětlit, ale zejména dbá, aby si žáci nové poznatky osvojovali aktivně, aby k nim dospívali na základě vlastního přemýšlení. Pokyny učitele byly jasné, srozumitelné, důsledně dbal na zdůraznění základního učiva. Žáci pracovali se zájmem, byli aktivní po celou hodinu.

Učitel důsledně využíval zkušeností žáků a názoru. Stavba hodin respektovala didaktické zásady. Převážná většina žáků odcházela z hodin s tím, že učivo pochopili a zvládli.

Žákovské poznámky jsou pracovní, většinou na dobré úrovni i po stránce formální. Laboratorní práce jsou průběžně plněny.

Vědomosti žáků byly na dobré úrovni.

Chemie je vyučována v odborné učebně fyziky - chemie, její vybavení však odpovídá spíše běžné třídě než odborné učebně. Práci učitele chemie velmi ztěžuje umístění kabinetu (malý, společný i pro fyziku a bez vody) v jiném podlaží, než je učebna.

***Výuku chemie je možné hodnotit jako nadprůměrnou, podmínky pro přípravu učitele, pro realizaci pokusů a laboratorních forem práce jsou však nevyhovující.***

### **Fyzika**

Sledované hodiny v 6. a 8. ročníku byly učitelem po odborné i metodické stránce velmi dobře zvládnuty. Výuka měla činnostní charakter, žáci pracovali s vhodnými pomůckami a soupravami, prováděli samostatně jednoduché pokusy a měření. K praktickým činnostem byli žáci učitelem velmi dobře instruováni. Nové učivo bylo vyvozováno velmi názorně za aktivní spolupráce se žáky a bylo vhodně aktualizováno. Tempo výuky bylo zcela přiměřené schopnostem žáků, učivo bylo průběžně opakováno a procvičováno. Časové rozvržení hodin neumožnilo učiteli závěrečné zhodnocení práce žáků.

Poznámkové sešity žáků jsou po obsahové i formální stránce na dobré úrovni, frekvence klasifikace odpovídá hodinové dotaci předmětu.

***Výuka fyziky vykazuje výraznou převahu pozitiv.***

### **Zeměpis**

Zeměpis je ve škole vyučován učiteli bez odborné kvalifikace. Hospitováno bylo ve 3 vyučovacích hodinách v 6., 8. a 9. ročníku.

Ve všech případech bylo učivo vysvětlováno věcně správně, zajímavě, s důrazem na mezipředmětové vztahy vzhledem k odbornosti vyučujících. Ve vyšších ročnících však měli žáci málo prostoru pro vlastní aktivní činnost. Otázky, které jim učitelky kladly, vyžadovaly většinou jen pamětné znalosti, žáci nebyli vedeni k náročnějším myšlenkovým operacím. Většinou byli pasivní.

V 6. ročníku pracovali po většinu hodiny aktivně žáci, učitelka jejich činnost řídila a pomáhala jim formulovat či zpřesnit jejich názory. Velmi pěkný byl vzájemný vztah učitelky a žáků.

Jako názorných pomůcek bylo využíváno obrazového materiálu (knižní ilustrace, prospekty), většinu žáků však nemohly upoutat. Chybělo využití didaktické techniky (diaprojektor, video).

Zásadním nedostatkem všech navštívených hodin zeměpisu bylo podcenění práce s mapou či přímo její absence. V žádném ročníku nedostali žáci s učebnicemi atlasy (ty jsou jim zapůjčeny vždy jen na vyučovací hodinu). V 9. ročníku nemají žáci ani učebnice.

***Vyučování zeměpisu je vzhledem k výše uvedenému faktu na spíše podprůměrné úrovni.***

#### **4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení**

Vedení školy věnuje úrovni výsledků učení výraznou pozornost. Na začátku školního roku byly zadány vstupní prověrky z českého jazyka, matematiky, fyziky a chemie. Při analýze výsledků byla úspěšnost žáků porovnávána s klasifikací v předchozím ročníku a závěry projednány v metodických orgánech. V průběhu 2. pololetí budou zadávány soubory testů Kalibro. Vedení školy pravidelně analyzuje i výsledky klasifikace.

V průběhu inspekce projevovali žáci ve většině hospitovaných hodin dobré znalosti. Neměli však vždy dostatek prostoru k sebevyjádření a ve vyšších ročnících byli pasivnější. Odpovědi celou větou byly spíše ojedinělé.

Ve školním roce 1997/98 bylo z 29 žáků vycházejících z 9. ročníku přijato 14 na SOU, 14 na SOŠ a 1 žák na gymnázium. Při převisu nabízených míst na středních školách nad zájmem o ně však tento údaj není přiměřeným ukazatelem.

***Výsledky učení dosahují běžné úrovně.***

#### **4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků**

Po celou dobu inspekce bylo chování a vystupování žáků přirozené, slušné a odpovídající jejich věku. Vnitřní řád školy vhodně vymezuje vnější rámec a pravidla chodu školy. Estetické citění a chování žáků se škola snaží ovlivňovat upraveným prostředím školy. Jsou zveřejňovány všechny výsledky dosahované žáky školy v soutěžích a mimoškolních akcích jako pozitivní motivace a součást snahy upevňovat pocit sounáležitosti v žácích.

Vnitřní klima školy působí jako klidné, otevřené potřebám žáků i učitelů. Tomu do jisté míry odporuje pozůstatek z minulých let - zavedené sešity volně přístupné k nahlédnutí

v třídních knihách, kam se zaznamenávají každému žákovi v průběhu školního roku všechny případy porušení pravidel řádu školy, včetně malicherných opomenutí.

V posledních letech pozorují učitelé jistý nárůst dílčích projevů agresivního chování žáků a porušování pravidel vzájemného soužití. Snaží se o spolupráci s rodiči, veřejností, což se ne vždy daří.

*V této oblasti byla shledána dílčí pozitiva a negativa v rovnováze.*

#### **4.6 Hodnocení výchovného poradenství**

Výchovným poradcem školy je již řadu let zkušený učitel, který je pro výkon této funkce plně kvalifikován. Ve své činnosti se zaměřuje především na oblast profesní orientace žáků, kteří končí povinnou školní docházku. Těmto žákům zprostředkovává nabídku studijních a učebních oborů, zajišťuje jim besedy s pracovníky středních škol i středních odborných učilišť a navštěvuje s nimi akce spojené s prezentací středních škol. Výchovný poradce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a s Úřadem práce v Jindřichově Hradci. Pro kontakt s rodiči žáků má ve svém týdenním rozvrhu pevně stanoveny konzultační hodiny.

Individuální péče o integrované žáky na 1. stupni je zcela zajištěna učitelkami, které zde vyučují. Na 2. stupni je individuální péče učitelů o integrované žáky koordinována výchovným poradcem školy.

Plán výchovného poradenství je zpracován rámcově formou výčtu obecných úkolů pro jednotlivá období školního roku.

*Výchovné poradenství je na průměrné úrovni.*

#### **4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy**

V průběhu školního roku se žáci školy účastní vybraných kulturních akcí v místě školy, tradiční je besídka pro rodiče, připravovaná žáky 1. stupně i školní akademie v závěru školního roku. Pravidelná je i účast žáků v akci „Běh kolem Hejtmana“.

Škola v souladu se svojí profilací - zaměřením na ekologickou výchovu a ochranu životního prostředí - pokračuje v tradici založené bývalým ředitelem školy, Jiřím Niedlem a jeho herpetologickou stanicí. Žáci se aktivně účastní činnosti v celorepublikové akci ekologického zaměření „Pampeliška“, svými pracemi a projekty se v září zúčastnili setkání v Rožnově pod Radhoštěm.

O životě žáků školy vypovídá vydávaný školní časopis „NO COMMENT“.

Svým zájmům se žáci mohou věnovat v pravidelných i sezónních kroužcích - kroužku výpočetní techniky, požárnickém, výtvarném, recitačním, stolního tenisu, elektrotechnickém a sportovním.

*Oblast dalších aktivit školy vykazuje dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.*

#### **4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy**

##### **Školní družina**

Zařízení má dvě oddělení, v nichž je zapsáno po 25 žácích. Dokumentace je řádně vedena. Činnost školní družiny vychází z rámcového plánu práce, řídí se především momentálními zájmy a potřebami žáků. Provoz probíhá ve skromně, ale účelně zařízené herně,

vyhrazené pouze pro práci školní družiny. Druhá využívaná místnost je učebna, ve které je činnost realizovaná odpoledne až po skončení vyučování. Vybavení je běžné úrovně.

***Činnost školní družiny lze hodnotit jako průměrnou.***

### **Školní jídelna**

V zařízení se denně připravuje průměrně 310 obědů, z toho 270 pro žáky a pracovníky školy, zbytek pro strážníky z řad veřejnosti v obci. Na provozu se podílí jedna vedoucí, dvě kuchařky a tři pomocné kuchařky. Organizačně je výdej stravy náročnější, strava se musí přenášet ve varně přes chodbu do vlastní jídelny. Výdej zde probíhá plynule, v době konání inspekce bylo podávána skladba jídla pestrá, jídlo bylo chutné, v dostatečném množství a vkusně servírované. Prostředí jídelny je čisté, je zde patrná snaha o vytvoření kulturního prostředí v objektivně daných prostorách. Nevhodné je ovšem shrnování zbytků jídel do připraveného vědra, postaveného na zemi v chodbě před odkládacím okénkem.

Postoj zřizovatele k požadavkům na materiální vybavení je vstřícný. Po realizované modernizaci varny je v plánu příštího roku rekonstrukce další části využívaných prostor.

***Úroveň činnosti školní jídelny je spíše nadprůměrná.***

## **5 ZÁVĚR**

### **5.1 Závěry inspekce**

Škola dobře plní své poslání, přínosem je pokračování v dlouholetém zaměření na biologii a ekologii.

Řízení školy i personální a materiálně technické zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu jsou na běžné úrovni. Úroveň kvality výuky byla shledána celkově jako spíše nadprůměrná.

### **5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy**

- Účinně propojit oblast plánování se systémem kontrolní činnosti.
- Hodnotit a klasifikovat to, co bylo nejen učitelem řádně probráno, ale především se žáky dostatečně procvičeno. V nejnižších ročnících mít na zřeteli vážnost motivační složky hodnocení a klasifikace žáka.
- Řešit umístění odborné učebny fyziky - chemie a příslušného kabinetu tak, aby bylo v maximálně možné míře umožněno zařazování demonstračních pokusů i laboratorních forem práce do výuky těchto předmětů.
- Zajistit, aby všichni žáci měli k dispozici i na domácí přípravu školní zeměpisné atlasy.
- Po dohodě se zřizovatelem zajistit vymalování hlavní budovy a postupnou obměnu značně opotřebovaného vybavení některých učeben a kabinetů včetně ředitelny.

### **5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu**

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu: Ivana Neumannová v. r.

členové týmu: J. Bartošová v. r.

M. Doležal v. r.

P. Friebel v. r.

A. Punčochář v. r.

František Sedláček v. r.

Irena Urbanová v. r.

V Jindřichově Hradci dne 6. dubna 1999



#### 5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 6. 4. 1999

*razítko*

Podpis ředitele: Luboš Němec v. r.

*Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

#### 5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Náměstí 115, Chlum u Třeboně	9. 4. 1999	46/99
Školský úřad: Školský úřad Sládkova 319/II, Jindřichův Hradec	19. 4. 1999	50/99

#### 5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	Ke zprávě nebyly podány ředitelem školy připomínky.